

Parshat Devarim - Shabbat Chazon
Why the Ninth of Av?

Simon Wolf

The Mishna in Ta'anit enumerates five tragedies that occurred on the ninth day of Av:¹ On that day, as we will read in this week's parsha Parshat Devarim, Shabbat Chazon, it was decreed that our forefathers would not enter the land of Israel, but rather would wander and perish in the desert over the next forty years because of the sin of the Meraglim. The First and Second Temples were destroyed. The city of Beitar was captured and the population decimated in the quashing of the Bar-Kochva revolt. Yerushalyim² was plowed over to fulfill the prophecy of Micha that "Zion shall be plowed as a field and Jerusalem shall become a heap of ruins and the Temple Mount a monument in the forest."³

The fact that the latter three events (חורבן בית שני, חורבן בית ראשון, חרישת העיר) took place on Tisha B'Av, the Gemara suggests, is based on oral tradition. On the other hand, the first two events (גזרת המרגלים וחורבן בית ראשון) are found in Tanach and are therefore subject to examination and validation.

The destruction of the First Temple is discussed in two places in Tanach, at the end of both Sefer Melachim and Sefer Yirmiyahu:

מלכים ב פרק כה

(א) ויהי בשנת התשיעית למלכו בחדש העשירי בעשור לחדש בא ובוכדנאצר מלך-בבל הוא וכל-חילו על-ירושלם ויחן עליה ויבנו עליה דק סביב:
(ב) ותבא העיר במצור עד עשתי עשרה שנה למלך צדקיהו: (ג) בתשעה לחדש ויחזק הרעב בעיר ולא-היה לחם לעם הארץ: (ד) ותבקע העיר וכל-אנשי המלחמה הלילה דרך שער בין החמתים אשר על-גן המלך וכשדים על-העיר סביב וילך דרך הערבה: (ה) וירדפו חיל-כשדים את המלך וישגו אתו בערבות ירחו וכל-חילו נפצו מעליו: (ו) ויתפשו את-המלך ויעלו אתו אל-מלך בבל רב-טבחיה וידברו אתו משפט: (ז) ואת-בני צדקיהו שחטו לעיניו ואת-עיני צדקיהו עור ויאסרוהו בנחשתים ויבאהו בבל: (ח) ובחדש החמישי בשבעה לחדש היא שנת תשע-עשרה שנה למלך נבוכדנאצר מלך-בבל בא נבוזראדן רב-טבחים עבד מלך-בבל ירושלם: (ט) וישרף את-בית-יהוה ואת-בית המלך ואת כל-בתי ירושלם ואת-כל-בית הגדול שרף באש:

In Melachim Bet, it says that on the tenth day of the tenth month (עשרה בטבת), Nebuchadnetzar lays siege to Yerushalyim. After being besieged for two years, the walls of the city are breached on the ninth day of the fourth month (ט' בתמוז). **On the seventh day** of the fifth month (ז' באב), the Babylonian general and chief executioner, Nevuzeradin, burns the Temple and the entire city of Jerusalem. From Melachim Bet, it would seem that the Temple was destroyed on the **seventh day of Av** and not on the ninth.

ירמיהו פרק נב

(ד) ויהי בשנה התשיעית למלכו בחדש העשירי בעשור לחדש בא ובוכדנאצר מלך-בבל הוא וכל-חילו על-ירושלם ויחן עליה ויבנו עליה דק סביב:
(ה) ותבא העיר במצור עד עשתי עשרה שנה למלך צדקיהו: (ו) בחדש הרביעי בתשעה לחדש ויחזק הרעב בעיר ולא-היה לחם לעם הארץ:
(ז) ותבקע העיר וכל-אנשי המלחמה יברחו ויצאו מהעיר לילה דרך שער בין החמתים אשר על-גן המלך וכשדים על-העיר סביב וילכו דרך הערבה: (ח) וירדפו חיל-כשדים את המלך וישגו את-צדקיהו בערבת ירחו וכל-חילו נפצו מעליו: (ט) ויתפשו את-המלך ויעלו אתו אל-מלך בבל רב-טבחיה בארץ חמת וידבר אתו משפטים: (י) וישחט מלך-בבל את-בני צדקיהו לעיניו וגם את-כל-שרי יהודה שחט ברב-טבחיה:
(יא) ואת-עיני צדקיהו עור ויאסרוהו בנחשתים ויבאהו מלך-בבל בבלה ויתנהו בבית-בית הפקדת עד-יום מותו:
(יב) ובחדש החמישי בעשור לחדש היא שנת תשע-עשרה שנה למלך נבוכדנאצר מלך-בבל בא נבוזראדן רב-טבחים עמד לפני מלך-בבל בירושלם: (יג) וישרף את-בית-יהוה ואת-בית המלך ואת כל-בתי ירושלם ואת-כל-בית הגדול שרף באש:

Sefer Yirmiyahu, like in Melachim Bet, indicates that the Babylonian siege of Jerusalem began on the tenth day of the tenth month (עשרה בטבת). Similarly, the city is breached, after two years of siege, on the ninth day of the fourth month (ט' בתמוז). Then on the **tenth day** of the fifth month (י' באב), Nevuzeradin, the Babylonian general and executioner, burns the Temple and the entire city of Yerushalayim. Yirmiyahu seems to date the destruction of the Temple on the **tenth day of Av** rather than the ninth.

Not only is there no source that the Temple was destroyed on the ninth of Av, but there is also a discrepancy between the two sources as to when the Temple was destroyed that needs to be reconciled (7th vs 10th). The Gemara in Ta'anit,⁴

¹ חמשה דברים אירעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז וחמשה בתשעה באב...בתשעה באב נזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ וחרב הבית בראשונה ובשניה ונלכדה ביתר ונחרשה העיר משכנסו אב ממעטין בשמחה: (תענית כו: וכו'. משנה תענית ד,ו)
² טור או"ח תקמט שחרש טורנוסרפוס את ההיכל ע"פ הרמב"ן בתורת האדם (שער האבל – ענין אבלות ישנה קא) אבל הרמב"ם כתב בהל' תענית ה,ג חרש טורנוסרפוס הרשע ממלכי אדום את ההיכל ואת סביביו (וגם בסמ"ג עשין דרבנן ג)
³ לכן בגללם צאן שדה תחגש וירושלם עיני תהיה והר הבית לבמות יער (מיכה ג,יב ירמיהו כו,יח)

⁴ חרב הבית בראשונה - דכתיב ובחדש החמישי בשבעה לחדש היא שנת תשע עשרה [שנה] למלך נבוכדנאצר מלך בבל בא נבוזראדן רב טבחים עבד מלך בבל ירושלם וישרף את בית ה' וגו', וכתיב ובחדש החמישי בעשור לחדש היא שנת תשע עשרה [שנה] למלך נבוכדנאצר מלך בבל בא נבוזראדן רב טבחים עמד לפני מלך בבל בירושלם וגו'. ותניא: אי אפשר לומר בשבעה - שהרי כבר נאמר בעשור, ואי אפשר לומר בעשור - שהרי כבר נאמר בשבעה. הא כיצד? בשבעה נכנסו נכרים להיכל, ואכלו וקלקלו בו שבעי שמיני, ותשיעי סמוך לחשיכה הציתו בו את האור, והיה דולק והולך כל היום כולו, שנאמר אוי לנו כי פנה היום כי ניטו צללי ערב. והיינו דאמר רבי יוחנן:

aware of this inconsistency, makes the following suggestion to resolve the disparity. On the **seventh of Av**, the Babylonians entered the Temple. They celebrated, ransacked and desecrated the Temple on the seventh, eighth and ninth of Av. Then, late on the ninth of Av, they set fire to the Temple and it burnt on the entire day of the **tenth of Av**. While this proposition solves the seeming discrepancy between the verses in Melachim and Yirmiyahu, it only serves to reinforce the question as to why the Mishna indicates that the first Temple was destroyed on the ninth of Av. Rabbi Yochanan was so perplexed by this quandary that he states, "Had I been in that generation, I would have made the fast day on the tenth of Av because the majority of the Temple burnt on that day."

What is even more disconcerting and supportive of Rabbi Yochanan's position is that the Mishna's claim that the story of the Meraglim took place on the ninth of Av faces a similar dilemma. The Gemara undertakes detailed calculations based on the Pesukim in Sefer Bamidbar as to when Moshe sent the Meraglim on their expedition. Once they have concluded that the mission began on the twenty-ninth of Sivan, the Gemara exclaims that the ninth of Av is only thirty-nine days later, not the requisite forty days that the Torah tells us they were reconnoitering the Land of Israel. Once again here, the initial assumption is that they returned on the tenth of Av.⁵ The Gemara resolves the problem by suggesting that in that year they added an additional day to the month of Tammuz, making it a thirty-day month rather than the typical twenty-nine days, which resulted in the Meraglim returning on the ninth of Av.⁶

Rabbi Yochanan's position that the fast day should be commemorated on the tenth of Av seems eminently more palatable and plausible. It

would obviate the need for adding a day to the calendar in the year the Meraglim were sent in order to have the decree that our forefathers would not enter the Land of Israel coincide with the ninth of Av. The Pasuk in Yirmiyahu could then be taken literally that the destruction of the First Temple took place on the tenth of Av.

Interestingly, in Eretz Yisrael, it seems that Rabbi Yochanan's view gained traction, at least in part. The Yerushalmi relates that Rabbi Yehoshua ben Levi and Rabbi Avon both had the practice to fast on the ninth and tenth of Av and Rabbi Levi had the practice to fast on the ninth and the night of the tenth of Av.⁷ The custom mentioned in the Yerushalmi seems to have achieved normative standing as a number of the Rishonim speak about what seems to be a relatively prevalent Minhag to fast on both the ninth and tenth of Av.⁸ The Tur notes a waning in the practice because of the weakening physical constitution of people in later generations.⁹ He brings evidence of this diminishment from the practice of Rabbi Levi to only fast on the night and not the whole day of the tenth of Av which he attributes to his inability to fast two full days in a row.¹⁰ Today, he notes that the proper Minhag is to abstain from meat and wine the night and day of the tenth, just enough to restore his soul, but to remain in a state of affliction. The cryptic last line of the Tur is understood by the Bach to mean that one should only eat the bare minimum of any food in order to restore their strength since in reality one should be fasting both days and it is not permitted to partake of any meat and wine on the tenth of Av.¹¹ The Shla suggests that one who continues to fast on the tenth of Av should mention Nachem in any prayer that he prays while he is still fasting.¹² Cumulatively, this all suggests a strong affinity for Rabbi Yochanan's position that the tenth of Av is the appropriate day to commemorate the destruction of the first Temple.

אלמלי הייתי באותו הדור - לא קבעתי אלא בעשירי, מפני שרובו של היכל בו נשרף. ורבנן: אתחלתא דפורענותא עדיפא. ובשניה, מנלן? דתניא: מגלגלין זכות ליום זכאי וחובה ליום חייב.

⁵ בהו"א לפי רש"י חזרו מאוחר ביום ט' באב ובכו בליל י' (מאד דומה לתיאור חורבן הבית) ולפי התוספות חזרו בעשירי

⁶ לפי רש"י ב' ימים מסיון, ל' מתמוז, וז' מאב וחזרו מאוחר בח' באב והעם בכו בכיית חנם בליל ט' באב ולפי התוס' א' מסיון, ל' מתמוז, וט' מאב וחזרו בט' באב עצמו

⁷ ר' ירמיה בשם רבי חייה בר בא בדין היה שיהו מתעניין בעשירי שבו נשרף בית אלקינו ולמה בתשיעי שבו התחילה הפורענות ותני כן בשביעי נכנסו לתוכו בשמיני היו מקרקרין בו בתשיעי הציתו בו את האור ובעשירי נשרף. רבי יהושע בן לוי ציים תשיעי ועשירי רבי אבון ציים תשיעי ועשירי רבי לוי ציים תשיעי ולילי עשירי. (ירושלמי תענית ד,ו)

⁸ ...תכתב ותחתם לחיים טובים אהו' הר' אלחנן כ"ץ ש"י. העושים ב' ימים ט' באב, ט' וי' וט' באב חל בשבת ונדחה, נראה דאין צריך להתענות יום י"א דהא גופא ד' חומרא יתירה היא. והא קמן חזינן דאפילו ביום י' באב גופא מקילין כעובדא דרב' יעב"ץ מההיא דסנאב בן בנימין אן כן י"א מניין לנו... אבל שלא לאכול בשר ולשתות יין ליל מוצאי י' באב נ"ל דיש גם כן למנוע כה"ג למי שנוהג שלא לאכול במוצאי ט' באב דאין זה משום חומרא דרב"ז דבו נשרף רובו של היכל מי שאוכל ביום י' בשר יש שנמנהג זה משום חומרא דתענית ואבילות של יום ושייך לבין המצרים וכן המנהג למי שנמנהג ג' שבועות נמנהג גם כן מוצאי ט' באב, ומהאי טעמא גם כן נמנהג יום י' כשדחה. וכמה מיני תעניות של תשובה אשכחן דאין לאכול במוצאי תענית בשר ויין וט' באב וי' באב כחד מנייהו לנהוגין (שו"ת מהר"ל קכה וגם מוצאי בב"ב תקנ"ח)

⁹ טור או"ח תקנח

¹⁰ שם... ואיתא בירושלמי רבי אבין ציים ט' וי' ר' לוי ציים ט' וליל י' מפני שלא היה בו כח לצום כל יום י' צם ליל י' ואנו בזמן הזה תש כחנו ואפי' ביה"כ שהיה ראוי לעשות מספק ב' ימים אין אנו מספיקין (לענ"ד יש לפקפק בעיקר ההשוואה כי יום שני של י"כ הוא משום ספיקא דיומא ומנהג אבותינו בידינו ואנן בקיעין בקביע דירחא אבל להתענות ב' באב הוא מנהג מעיקר הדין ולא מפני ספיקא דיומא)

¹¹ נראה דר"ל דאפילו שאר מאכלים לא יאכל רק כדי להשיב הנפש אבל לא קאי אאכילת בשר דבשר אין לאכול כלל (שם בב"ח) וגם בלבוש שם: מנהג כשר הוא שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין ליל עשירי ויום עשירי שרובו של היכל נשרף בו, שלעת ערב יום תשיעי הציתו בו את האור ונשרף עד שקיעת החמה של יום עשירי, אלא משום דאתחולו פורעניות היה ביום ט' קבעו התענית ביום ט' מ"מ אין לו לאדם להתענג ביום עשירי ויש נוהגין להחמיר ביום עשירי עד חצות, דאי לא שתש כוחינו היה ראוי להתענות גם יום עשירי, אלא שאין גוזרין גזירה על הצבור שאין רוב הציבור יכולין לעמוד בו...

¹² נראה בעיני, אותם המתענים ליל העשירי ומקצת יום העשירי, אזי מנהג טוב שיאמרו נחם' בכל התפילות. דהיינו מן תפילת מנחה של תשעה באב, יאמרו נחם גם בערבית וגם בשחרית וגם במנחה, אם עדיין מתענה, ואין זה נקרא משנה ממטבע הברכות, דמה איסור היה בדבר אם היה מזכיר נחם כל ימות השנה, דהא יכול לחדש דבר בכל ברכה מהאמצעיות, מעין הברכה. ועתה שיושב בתענית ומשום החורבן, טוב הדבר לעשות כן ולומר נחם ממנחת תשעה באב, עת שהוצת האש במקדש, ויאמר אותו עד גמר התענית. (של"ה מסכת תענית פרק נר מצוה אות י' וגם מצוטט בברכ"י תקנח"א)

That once again raises the question as to why the Mishna ascribes the destruction of the first Temple to the ninth of Av and why is the normative practice to fast on the ninth of Av rather than the tenth? Why all the machinations by the Gemara to have these events fall on the ninth of Av?

The Gemara explains that the dissention of the Rabbis to Rabbi Yochanan's opinion stems from their subscription to the principle that "it is preferable to focus on the beginning of the tragedy (אתחלתא דפורענותא עדיפא)".¹⁴ Why would the beginning of the destruction be more significant than the actual event itself?

Another puzzling aspect of Tisha B'Av is the fact that as the day of the ninth of Av wanes, the intensity of the mourning diminishes. The special prayer for consolation over the destruction of the Temple (נחם) is only added into the Sh'moneh Esrei in the afternoon at Mincha because that is when they set fire to the Temple and so that is when we pray for consolation.¹³ In addition, many items that are customs on Tisha B'Av, like not wearing Tallit and Tefillin and sitting on the floor, are suspended in the afternoon.¹⁴ It seems completely counterintuitive to start seeking consolation at the exact moment that the destruction of the Temple is set in motion, especially since that is the whole reason we commemorate the destruction on Tisha B'Av.

There are two approaches in the Midrashim that could shed light on this matter. The Gemara Kiddushin relates the extraordinary means to which Avyimi went in performing the commandment of Kibuv Av V'Em.¹⁵ One day

while waiting on his father, he has a heavenly inspired insight into homiletically interpreting Psalm chapter seventy-nine. The Psalm begins, "A song to Asaph (מְזֻמֹר לְאַסָּף)", but it then continues, "God, heathens have entered Your domain, defiled Your holy temple and turned Jerusalem into a heap of ruins (אֶלְקִים בָּאוּ גוֹיִם) בְּנַחֲלֹתְךָ טָמְאוּ אֶת-הַיְכָל קִדְּשְׁךָ שְׁמוֹ אֶת-יְרוּשָׁלַם (לְעֵיִם)".¹⁶ Given the negative content and theme of the Psalm, why does it begin as "A song to Asaph (מְזֻמֹר לְאַסָּף)" it should begin as "A lament to Asaph (קִינָה לְאַסָּף)"? Avyimi's insight was the reason that the destruction described in the Psalm is a song is based on the verse in Eicha, "God vented all his anger, poured out His wrath, He kindled a fire in Tzion which devoured its foundations."¹⁷ When seen through the proper prism, there is a silver lining to the destruction of the Temple in that God poured out His anger on the wood and stones, the Temple, rather than Bnei Yisrael.¹⁸ The moment that God allowed the Temple to be destroyed was also the instant that He spared Bnei Yisrael from annihilation.

A similar idea is found in the Midrash on the verse in Eicha, "Daughter of Zion your iniquities have been expiated..."¹⁹ The destruction of the Temple was such a devastating punishment and seminal event that it initiated a complete reset, a clean slate for the sins of Bnei Yisrael.²⁰ It was an either or proposition, Bnei Yisrael or the Temple. God in his infinite mercy chose the Temple which spared the Jewish people. As we say in the Kinot of Tisha B'Av, "God you are righteous and charitable, with the destruction of both temples because of our sins, and we survived and are still living..."²¹ This would explain why the beginning of the destruction is the moment we

¹³ והמנהג פשוט שאין אומרים נחם רק בתפלת מנחה של תשעה באב, לפי שאז הציתו במקדש אש ולכן מתפללים אז על הנחמה... (רמ"א או"ח תקנ"א)

¹⁴ נוהגים שלא להניח תפילין בתשעה באב שחרית, ולא טלית, אלא לובשים טלית קטן תחת בגדיו בלא ברכה; ובמנחה מניחים ציצית ותפילין, ומברכים עליהם. (שו"ע או"ח תקנ"א) ובמנחה כו'. דלענין דברים אלו הקילו במנחה וכמ"ש במ"ס ריש פ"ט דבשחרית א"א קדוש וקדיש ובמנחה אומרים קדוש וקדיש וכן כ"ד שתלוי במנהג הטעם שאז הציתו אש במקדש כמש"ל סימן תקנ"ז ועבתוס' דקדושין ל"א ב' בד"ה אסתייעא כו' על שכיחה כו' ואמרו ב"ר תם עונך כו' שבה נטלו ישראל אפוכי שלימה כו': (בביאור הגר"א שם) ליל תשעה באב ויומו, יושבים בבית הכנסת לארץ עד תפלת מנחה (שו"ע שם תקנ"ג)

¹⁵ חמשה בני סמכי הוה ליה לאבימי בחיי אביו, וכי הוה אתא רבי אבהו קרי אבבא, רהיט ואזיל ופתח ליה, ואמר אין אין עד דמטאי התם. יומא חד אמר ליה: אשקיין מיא, אדאייתיה ליה נמנם, אחין קאי עליה עד דאיתער, אסתייעא מילתיה ודרש אבימי: מזמור לאספ (קידושין לא:)

¹⁶ מזמור לאספ אלקים באו גוים בנחלתך טמאו את-היכל קדשך שמו את-ירושלם לעינים: (תהלים ע"ט, א)

¹⁷ כלה יקנוק את-חמתו שפך חרון אפו ויצת-אש בציון ותאכל: יסודותיה (איכה ד,יא)
¹⁸ כתיב (תהלים ע"ט) מזמור לאספ אלקים באו גוים בנחלתך, לא הוה קרא צריך למימר אלא בכי לאספ נהי לאספ קינה לאספ, ומה אמר מזמור לאספ, אלא משל למלך שעשה בית חופה לבנו וסיידה וכיידה וציירה ויצא בנו לתרבות רעה, מיד עלה המלך לחופיה וקרב את הוילאות ושיבר את הקנים ונטל פדגוג שלו ויצב של קנים והיה מזמר, אמרו לו המלך הפך חופתו של בנו ואת יושב ומזמר, אמר להם מזמר אני שהפך חופתו של בנו ולא שפך חמתו על בנו, כך אמרו לאספ הקדוש ברוך הוא החריב היכל ומקדש ואתה יושב ומזמר, אמר להם מזמר אני ששפך הקדוש ברוך הוא חמתו על העצים ועל האבנים ולא שפך חמתו על ישראל, הדא הוה דכתיב ויצת אש בציון ותאכל יסודותיה. (איכה רבה פרשה ד אות יד) אסתייעא מילתא - בעודו גחין לפניו שהבין במדרש מזמור אחד שבספר תהלים שלא היה מבין בו קודם לכן לדורשו ו"מ שמקרא זה לבדו דרש מזמור לאספ אלקים באו גוים בנחלתך וגו' קינה לאספ מיבעי ליה ודרש www.swdaf.com

כך שאמר אספ שירה על שכיחה הקדוש ברוך הוא חמתו בעצים ואבנים שבביתו ומתוך כך הותר פליטה בישראל שאלמלא כך לא נשתיר משונאי ישראל שריד וכן הוא אומר כלה ה' את חמתו ויצת אש בציון. (רש"י קידושין לא:) \\\ ועיין בתוס' שם שמביאים פירוש אחר: אסתייעא מילתא - ...כך פירש בקונטרס אך יש במדרש שאספ אמר שירה על שטבעו בארץ שעריה משל לשפחה שהלכה לשאוב מים מן הבאר ונפל כדה לבאר והיתה מצטערת ובוכה עד שבאתה שפחת המלך לשאוב ובידה כלי של זהב ונפל אותו כלי שם התחילה הראשונה לשורר ואמרה עד עכשיו לא הייתי סבורה שיוציא שום דם כדי שהוא של חרס מן הבאר שאינו נחשב ועכשיו מי שיוציא אותו של זהב יוציא כדי עמו כך בני קרח שהיו בלועים כשראו שטבעו בארץ שעריה אמרו שירה אמרו מי שיוציא השערים יוציא גם אותנו לכך אמר אספ מזמור שהוא ממשפחת קרח: \\\ ועיין עוד במהרש"א שם שטוען שההסבר של תוס' הוא יותר מסתבר ע"פ ההקשר לכיבוד אב ואם: אסתייעא מילתא ודרש אבימי מזמור לאספ כו'. לפי' התוס' ניוח משום דקיים אבימי מצות כבוד אב זכה להך דרשא שדרש שאמר אספ מזמור משום כבוד בית אבותיו הבלועים שיעלו עם השערים בב"י:

¹⁹ תם-עונך בת-ציון לא יוסיף להגלותך פקד עונך בת-אדום גלה על-חטאתיך (איכה ד,כב) ...ורבנן אמרי טובה היתה מגילת קינות על ישראל ממי שנה שנתנבא עליהם ירמיה, למה שבה נטלו ישראל איפכו שלימה על עונותיהם ביום שחרב בית המקדש, הה"ד תם עונך בת ציון, פקד עונך בת אדום (איכה רבה ד,כה) \\\ והיה א"ר שמעון בר אבא בשם רבי יוחנן כל מקום שנא' והיה משמש צרה ושמחה אם צרה אין צרה כיוצא בה ואם שמחה אין שמחה כיוצא בה אתא רבי שמואל בר נחמן ועבדה פלגא בכל מקום שנאמר והיה צרה והיה שמחה איתבון ליה הכתיב... אמרי ליה אמרינן דידן אמור את דידך אמר להם כל מקום שנאמר והיה שמחה... והכתיב (ירמיה לח) והיה כאשר נלכדה ירושלים אמר להם אף היא אינה צרה אלא שמחה שבו ביום נולד מנחם ובו ביום נטלו ישראל אפוכי שם על עונותיהם דאמר ר' שמואל בר נחמן אפוכי שלימה נטלו ישראל על עונותיהם ביום שחרב בית המקדש שנא' (איכה ד) תם עונך בת ציון לא יוסיף להגלותך. (במדבר רבה י"ג,ה ועוד)

²¹ לך ה' הצדקה, בשני חרבנות שחרבו בבצענו ואנו קימים... (קינות לתשעה באב - קינה יט - לך ה' הצדקה)

commemorate and why it also ushers in consolation because inexorably intertwined within it is the consolation of Bnei Yisrael's survival.

In addition, the Gemara²² points out the inconsistency in the verbiage of the following verse, "when a fire breaks out and finds brambles...the kindler of the fire will have to make restitution (כִּי־תִצָא אֵשׁ וּמִצָּאָהּ קִצִּים...שְׁלֵם) (ישלם המבער את־הבערה)."²³ Why does the Pasuk begin with a passive verb, "a fire breaks out," and end with an active verb, "the kindler of the fire?" The Gemara allegorically interprets the verse as referring to God. It is as if God said that although the fire that I brought to destroy the Temple was caused by the sins of Bnei Yisrael, nevertheless, I will make restitution and take responsibility for the fire that I kindled. I kindled a fire in Tzion as it says "He kindled a fire in Tzion which devoured its foundations (וַיִּצְתֵּן אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֵּאֱכַל יְסוּדוֹתֶיהָ) and I will therefore rebuild it in the future with fire as it says about Yerushalayim, "and I, proclaims God, will be for her a wall of fire surrounding it... (וְאֲנִי יְרוּשָׁלַיִם) (אֶהְיֶה־לָּהּ גָּאֵם־יְקוֹקֵךְ חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב)."²⁴ The moment of the destruction spawned hope for the future.²⁵

The above explains why the setting of the fire to the Temple late on the ninth of Av was such a pivotal moment and it also explains why that should precipitate a sense of consolation and relief, but it still does not fully explain why the ninth of Av was chosen over the tenth. It could be that Chazal wanted to embed in the direness and calamitous nature of the day some reason of hope, but is that a sufficient reason to spurn the tenth of Av when the overwhelming majority of the destruction took place?

What is even more striking is the position attributed to Rabbie (רבי) that he wanted to abolish Tisha B'Av (בקש רבי לעקר ט' באב).²⁶ In order to explain this puzzling statement, the Gemara limits Rabbie's opinion to a situation in which Tisha B'Av fell on Shabbat. He proffers that

since the fast is already being deferred from its usual time let us eliminate it completely rather than postpone it to Sunday. The Rabbis who disagreed with Rabbi Yochanan believed that the ninth of Av is the preferable day to memorialize the destruction of the Temple, but that implies that they acknowledge the tenth of Av as being a viable option. They accept that the tenth has significance, but it is a less favorable alternative to the ninth of Av. Rabbie's position is so remarkable in that it views the ninth of Av as being the only possible commemoration of the destruction of the temple.²⁷ While Rabbie's position is rejected in practice, it does have manifestation and influence in some normative positions. The Sha'arei Knesset HaGedolah when speaking of those that have the practice to also fast on the tenth of Av, he notes that they have the right to voluntarily opt into the stringencies of the five afflictions, the mourning and the lamenting (להחמיר על עצמו להתאבל ולקונן) (ולנהוג בו הה' ענויים) but they do not have the right to abstain from Torah learning or to be exempt from wearing Tallit and Tefillin.²⁸ He rejects the possibility that the tenth of Av could actually simulate Tisha B'Av or be anything more than a stringency. The Gra seems to be pushing back against many of the Minhagim of the tenth of Av when he remarks that all of the practices of the tenth of Av are simply stringencies, but the letter of the law is that once Tisha B'Av is over all the restrictions associated with it and with the week in which it falls immediately terminate.²⁹ How could it possibly be that the tenth is an inappropriate day for marking the destruction of the Temple when the majority of the burning and ruination took place on that day?

In order to answer this question, it is worthwhile to take a look at a story found in Sefer Shmuel.³⁰ Natan HaNavi indicts Dovid with improperly consorting with Bat Sheva and informs him of the impending punishments that will befall him. One of the penalties Dovid will suffer is that the baby

²² כי תצא אש ומצאה קוצים - תצא מעצמה, שלם ישלם המבער את הבערה - אמר הקדוש ברוך הוא: עלי לשלם את הבערה שהבערת, אני הציתי אש בציון, שנאמר: ויצת אש בציון ותאכל יסודותיה, ואני עתיד לבנותה באש, שנאמר: ואני אהיה לה...חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה (בבא קמא ס:)

²³ כִּי־תִצָא אֵשׁ וּמִצָּאָהּ קִצִּים וְנִצָּלָה גְדִישׁ אִוָּה הַקָּמָה אִוָּה הַשְּׂדֵה שְׁלֵם יְשָׁלֵם הַמִּבְעֵר אֶת־הַבְּעֵרָה: (שמות כב,ה)

²⁴ וְאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ גָּאֵם־יְקוֹקֵךְ חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וְלִכְבֹּד אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ (זכריה ב,ט)

²⁵ מאד דומה לנחמת רבי עקיבא במכות כד: עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה - הייתי מתיירא שלא נתקיים נבואתו של זכריה, עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה - בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת

²⁶ אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא: רבי נטע נטיעה בפורים, ורחץ בקרונה של צפורי בשבעה עשר בתמוז, ובקש לעקור תשעה באב, ולא הודו לו. אמר לפניו רבי אבא בר זבדא: רבי, לא כך היה מעשה. אלא: תשעה באב שחל להיות בשבת הוה, ודחינוהו לאחר השבת, ואמר רבי: הואיל ונדחה - ידחה, ולא הודו חכמים. (מגילה ה: וגם ירושלמי תענית ד,ו בפיפור המימרות של ר' אבא בר זבדא ור' אלעזר)

²⁷ וגם עיין תוד"ה ובקש שם שמביא דעה אחת שבהו"א פירושו של לעקור ט' באב הוא שרבי רצה לפסוק כמו ר' יוחנן להעביר ט' באב ל' באב ולפי זה המסקנא היא בדיוק הפוך: ובקש לעקור תשעה באב ולא הודו לו - קשה היכי סלקא דעתך דהאי תנא דרבי

היה רוצה לעקור ט' באב לגמרי והא אמרין (תענית דף ל:): כל האוכל ושותה בתשעה באב אינו רואה בנחמה של ירושלים ועוד דהא אין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חבירו אא"כ גדול הימנו בחכמה ובמנין ויש לומר דלא רצה לעקרו אלא מחומרא שיש בו יותר משאר תעניות אי נמי יש לומר דרצה לעקרו מתשיעי ולקבעו בעשירי כדאמר ר' יוחנן (שם כט). אילו הואי התם קבעתיה בעשירי.

²⁸ העושים שני ימים ט"ב כו'. נ"ב: אמר המאסף: כתבתי בתשובה חלק א"ח סימן רי"ו דהעושה ט"ב שני ימים, אין לו רשות אלא להחמיר על עצמו להתאבל ולקונן ולנהוג בו הה' ענויים, אבל לבטל עצמו דברי תורה או שלא להניח ציצית ותפילין אין לו רשות לפטור את עצמו במה שהוא מצווה בו, ומיהו אסור בתשמיש המטה. (שיירי כנסת הגדולה הגהות בית יוסף א"ח סימן תקנח א דף שפ"ב ע"ד שטה י"ח):

²⁹ מפני כך כו'. ירושלמי שם בתשיעי הציתו את האור ובעשירי נשרף ריב"ל ציים תשיעי ועשירי ר' אבין ציים תשיעי ועשירי ר' לוי ציים תשיעי ולילי עשירי וז"ש יש מחמירין כו' וכ"ז חומרא אבל מדינא מותר מיד אף דברים שאסור בשבת שחל ט"ב בתוכה כמ"ש מר"ח ועד תענית ושם כיצד חל להיות בא' בשבת כו' ובתוספתא עבר ת"ב מותרין בכלם ובירושלמי שם ר"י בן אלעזר מן דהוה ט"ב נפיק הוי מכריז פתחין ספריא מאן דבעי ספר: (ביאור הגר"א אורח חיים סימן תקנח סעיף א)

³⁰ שמואל ב' יג-יג-כה

born of the illicit relationship will pass away. After Bat Sheva gives birth to the baby, the child falls deathly ill. Dovid entreats God to save the baby. He fasts and lies on the ground as if in mourning. The elders of Dovid's household try to comfort him and encourage him to eat with them, but Dovid is inconsolable. On the seventh day, the baby passes away. The elders of Dovid's house are afraid to break the news to him of the passing of the child. They surmise that if Dovid acted this way when the baby was alive, then who knows what he will do to himself when he hears the news of the child's passing. Dovid sees the people of his household whispering to each other and he intuitively feels that the child must have passed away. He asks his servants for confirmation of the baby's passing and then he immediately rises from the floor, washes and anoints himself, changes his clothes and he then heads to the house of God to bow down. Upon returning to the palace, they prepare a meal for him and he eats. His household queries him about his quixotic behavior. Why when the baby was alive did you fast and cry and then when the baby passed away you were consoled and ate? It seems completely counterintuitive. Dovid HaMelech explains that when the child was alive, I fasted and I cried because I said, "Who knows, maybe God will show me grace and the child will live. Once the child had passed away, why should I fast, can I bring him back to life? I am inevitably going to join him; he is not coming back to me." Dovid's insight is actually codified in a Mishna in Berachot, "when one prays for something that is in the past, it is a worthless prayer."³¹ The Rambam explains that one does not pray for something that has already happened, but rather one only beseeches God and requests things that are possible to happen in the future.³²

With that in mind, we can now understand the choice of the ninth of Av as the day to commemorate the destruction of the Temple. Until the Babylonians set fire to the Temple, there

was a chance that the decree could be reversed; there was a hope that the Temple could be salvaged. There was a value in imploring God and seeking His intercession. Once the destruction had begun, it was a fait accompli. At that moment, there was no longer any value in praying or mourning, because as the Mishna in Berachot says, it would be an act in futility. For that reason, the Rabbis chose the ninth of Av since "the beginning of the tragedy is preferable (אתחלתא דפורענותא עדיפא)" because it is the pivotal transition from an event being in the future and preventable to being in the past and inevitable. It also explains why the mourning ebbs and the consolation begins to surface on the afternoon of Tisha B'Av. At the moment of the destruction, there was nothing more we could do and therefore, like Dovid HaMelech, we needed to look forward and grapple with the reality of a world without the Temple. The process of consolation could begin.³³ Tisha B'Av is the day when the destruction became a reality, when we passed the point of no return. To commemorate the fact that the Temple continued to burn on the tenth of Av would be similar to praying for something that has already happened in the past. In practice, we do not accept Rabbie's position, but we acknowledge it by having the primary day of mourning be the ninth of Av and by beginning the process of consolation late in the day. On the other hand, the Rabbis position prevailed in that, similar to Aveilut, we also recognize that moving from mourning to consolation is a process and we therefore have the transitional bridge of the tenth of Av. We slowly emerge from the depths of despair on the ninth of Av to look forward with hope and reach the consolation of Shabbat Nachamu.

נחם ה' אלהינו את אבלי ציון ואת אבלי ירושלים... כי אתה ה' באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה. כאמור: ואני אהיה לה נאם ה' חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה...

Shabbat Shalom

³¹...הוצעק לשעבר - הרי זו תפלת שוא; היתה אשתו מעוברת, ואומר: יהי רצון שתלד אשתי זכר - הרי זו תפלת שוא; היה בא בדרך ושמע קול צוחה בעיר, ואומר: יהי רצון שלא תהא בתוך ביתי - הרי זו תפלת שוא. (ברכות נד. משנה ט, ג)

³² לפי שאין מתפללים לה' על מה שכבר נעשה, אלא מתפללים לה' ומבקשים ממנו דברים האפשריים להבא (פיה"מ שם והל" ברכות י, כב וכו')

³³ עיין 'יחזקאל לג, כא-כב: ויהי בשתי עשרה שנה בעשתי בחמשה לחדש לגלותנו בא-אלי הפליט מירושלם לאמר הכתה העיר: וידיקוקן היתה אלי בערב בוא הפליט ויפתח

את-פי עדי-בוא אלי בבקר ויפתח פי ולא נאלמתי עוד: \\ ובמלבי"ם שם... רק אחר שנחרב הבית אז ניתן רשות ליחזקאל לנבאות כי נשלם שליחות ירמיהו ומאז נפתח פיו לנבאות אל הכלל ולא נאלם עוד, ובשגם כי עד עתה לא האמינו עדיין והיו ביניהם נביאי שקר שנבאו שהמקדש לא יחרב, ואחר ששמעו מן החורבן התחילו להאמין לדברי הנביאים ולהאמין בה', ומאז לא נאלם פי המוכיח בדבר ה':